

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 374/2012-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. augusta 2012 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. P. H., P., zastúpeného advokátom JUDr. P. P., P., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Sžp/17/2011 a jeho rozsudkom z 30. apríla 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. P. H. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. júla 2012 doručená sťažnosť JUDr. P. H. (ďalej len „sťažovateľ“, v citáciách aj „žalobca“) vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy

Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Sžp/17/2011 a jeho rozsudkom z 30. apríla 2012.

2. Zo sťažnosti a z k nej pripojených písomností vyplýva, že sťažovateľ je v procesnom postavení žalobcu v súdnom spore o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného P. B. č. PÚ-07/1388-2/5986/47 HAB z 20. augusta 2007 vedeného na Krajskom súde v Prešove (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 1 S/82/2010. Krajský súd rozsudkom z 19. apríla 2011 sťažovateľovu žalobu zamietol. Najvyšší súd odvolaniu sťažovateľa nevyhovел a rozsudkom sp. zn. 5 Sžp/17/2011 z 30. apríla 2012 potvrdil prvostupňový rozsudok.

3. Podľa názoru sťažovateľa „rozhodnutie žalovaného (v danom prípade najvyššieho súdu, pozn.) je nezákonné a v rozpore s právami zakotvenými ústavou“.

4. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„Základné práva JUDr. P. H. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy... ako aj jeho právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru... Rozsudkom Najvyššieho súdu... sp. zn. 5 Sžp 17/2011 zo dňa 30. 04. 2012 porušené boli.

Rozsudok Najvyššieho súdu... sp. zn. 5 Sžp 17/2011 zo dňa 30. 04. 2012 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

JUDr. P. H. priznáva náhradu trov konania v sume 323,50 EUR...“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný

súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Predmetom sťažovateľovej sťažnosti je namietané porušenie označených základných práv zaručených ústavou a dohovorom postupom najvyššieho súdu a jeho rozsudkom sp. zn. 5 Sžp/17/2011 z 30. apríla 2012.

8. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným spôsobom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde... Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo... prejednaná nezávislým a nestranným súdom...

9. Zo sťažnosti a z k nej pripojených písomností možno vyvodit', že sťažovateľ vidí porušenie svojho základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) v postupe najvyššieho súdu v odvolacom konaní, v ktorom dospel

k záveru, že krajský súd dostatočne zistil skutkový stav („... *sa náležite vysporiadal s dôvodmi žaloby*“) a vyvodil z neho správne právne závery („... *považujúc i právne posúdenie veci krajským súdom za správne*“), teda stotožnil sa s odôvodnením jeho rozhodnutia [„... *sa... s odôvodnením najvyšší súd stotožňuje v celom rozsahu*“ (dosiaľ v bode 9 citované z odôvodnenia namietaného rozsudku najvyššieho súdu, pozn.)]. Sťažovateľ tvrdí, že rozhodnutie žalovaného správneho orgánu „*bolo vydané na základe nedostatočne a nespoľahlivo zisteného skutkového stavu... je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov*...“. Tento nedostatok, ako to vyplýva z obsahu sťažnosti, vo veci konajúce všeobecné súdy neodstránili.

10. Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry vyslovil, že obsahom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu (ako aj práva na spravodlivý proces) je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01), ako aj konkrétne procesné garancie v súdnom konaní. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, ktorý rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je v zásade oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je daná v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve (I. ÚS 225/03, I. ÚS 334/08).

11. Pokiaľ ide o sťažovateľom namietané porušenie jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) označeným rozhodnutím

najvyššieho súdu, ústavný súd predovšetkým konštatuje, že v danej veci nebola vylúčená právomoc všeobecných súdov. V právomoci ústavného súdu zostalo následne iba posúdenie, či účinky výkonu právomoci najvyššieho súdu v súvislosti s jeho rozhodnutím o odvolaní sťažovateľa rozsudkom sp. zn. 5 Sžp/17/2011 z 30. apríla 2012 sú zlučiteľné s označeným článkom ústavy (resp. dohovoru).

12. Po oboznámení sa s obsahom rozsudku najvyššieho súdu ústavný súd dospel k záveru, že najvyšší súd svoje rozhodnutie, ktorým potvrdil prvostupňové rozhodnutie ako vecne správne, náležite odôvodnil, čo potvrdzuje jeho argumentácia vychádzajúca z v konaní zistených skutkových záverov a na tomto základe vyvedených právnych záverov. V odôvodnení svojho rozhodnutia najvyšší súd v úvode oboznámil priebeh konania a z neho vyplývajúce závery správnych orgánov, ako aj relevantné časti odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu. Následne oboznámil odvolaciu argumentáciu sťažovateľa, ktorého podstata argumentácie vychádzala z tvrdenia, že „konanie vychádzalo z nesprávneho posúdenia veci, zistenie skutkového stavu je nedostatočné na posúdenie a rozhodnutie veci a konanie správnych orgánov trpí procesnými vadami, ktoré mali vplyv na zákonnosť napadnutých rozhodnutí“. Najvyšší súd svoje rozhodnutie po citovaní a interpretovaní relevantných právnych noriem v podstatnom odôvodnil takto:

«Najvyšší súd s poukazom citované zákonné ustanovenia a uvedené zásady ako aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, včítane jeho odôvodnenia, dospel k záveru, že krajský súd vo svojom rozhodnutí na strane č. 2 až 19 podrobne popísal všetky skutočnosti významné pre rozhodnutie správnych orgánov, ktoré mali za následok neschválenie predloženého projektu na dodatočné povolenie stavby Polyfunkčný dom – H. P. architektonicko-stavebné riešenie, výkres 04, 05 a 08 a súčasne určil podmienky zrealizovania stavby. Najvyšší súd po podrobnom oboznámení sa s obsahom súdneho a administratívneho spisu nezistil žiaden dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré spolu so správnou citáciou dotknutých zákonných ustanovení vytvárajú dostatočné právne východiská pre zamietnutie Žaloby. Preto sa s týmto odôvodnením najvyšší súd stotožňuje v celom rozsahu (§ 219 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) považujúc i právne posúdenie veci krajským súdom za

správne, a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty v prejednávanej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu, na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku k žalobcovým námietkam uvedeným v odvolaní, uvádza, že zo strany žalovaného ani správneho orgánu prvého stupňa nedošlo v preskúmanom konaní k porušeniu žalobcom citovaných ustanovení správneho poriadku, že v správnom konaní bolo vykonané náležité dokazovanie, a že ani najvyšší súd nezistil pri preskúmaní zákonnosti a postupu napadnutých správnych rozhodnutí takú vadu, ktorá by mala vplyv na ich zákonnosť (§ 250i ods. 3 OSP).

K žalobcovej námietke, že rozhodnutie krajského súdu vyvolalo faktický stav, kde sa umožnilo správne orgánu podobných prípadoch, (podobné stavby v historickom jadre M. P.) nerozhodovať rovnako, resp., že nebol zachovaný princíp rovnakého prístupu a zaobchádzania zo strany správnych orgánov, ktoré majú dbať na to, aby vo svojom rozhodovaní o skutkovo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely, najvyšší súd dopĺňa (a to čiastočne i s poukazom na rozhodnutie žalovaného), a že vo vzťahu k danej veci je bez právneho významu poukazovať na iné a neporovnateľné stavby v historickom jadre mesta, ktoré vznikli v iných spoločensko-politických a ekonomických pomeroch, za rozdielneho prístupu pri riešení verejných vecí, príp. pred vyhlásením historického jadra M. P. za mestskú pamiatkovú rezerváciu, teda za iného právneho stavu a taktiež bez právneho významu je aj poukazovanie aj na porušovanie zákona v minulosti. Nemožno pritom opomenúť, že verejný záujem v danej veci vyžaduje zvýšenú ochranu historického jadra mesta ako kultúrneho dedičstva, pričom treba považovať za nevyhnutné prijať také riešenia, aby sa v súčasnosti ani budúcnosti už viac neopakovali nekonceptné zásahy do historického stavebného fondu a nedošlo k postupnému zanikaniu pamiatok a pamiatkových súborov (pozri k tomu čl. 2 až 4 a čl. 16 Washingtonskej charty z r. 1987 o ochrane historických miest).

Podľa názoru najvyššieho súdu námietky žalobcu vznesené v odvolaní sú príliš všeobecné (povrchné) a neboli spôsobilé ovplyvniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu. Odvolanie žalobcu neobsahuje žiadne nové skutočnosti, s ktorými by sa krajský súd nebol podrobne vypořiadal a ktorými by žalobca bol preukázal konkrétne porušenie alebo ohrozenie svojich práv v konaní pred správnymi orgánmi alebo pred krajským súdom, alebo preukázal, že boli splnené zákonné podmienky pre schválenie

predloženého projektu na dodatočné povolenie stavby „Polyfunkčný dom – H. P.“ bez určenia podmienok zrealizovanej stavby.

Najvyšší súd tiež nedospel k záveru, že by krajský súd ale i žalovaný vyhodnotili skutkový stav veci iba jednostranne a urobili len formalistický výklad zákonných ustanovení a že by ich postupom boli porušené základné práva žalobcu (k tomu pozri bližšie napr. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 36/2010 zo 04.05.2010). Rozdielny (odlišný) názor žalobcu na postup krajského súdu a žalovaného sám osebe nemôže založiť opodstatnenosť odvolania, a teda ani porušenie základného práva žalobcu na súdnu ochranu a práva na spravodlivé konanie pred krajským súdom ani pred správnymi orgánmi.

Preskúmaním veci v odvolacom súdnom konaní dospel najvyšší súd k záveru, že krajský súd sa náležite vysporiadal s dôvodmi žaloby, pričom týmito dôvodmi a rozsahom žaloby je viazaný (§ 250h ods. 1 OSP a 250j ods. 1 a ods. 2 OSP) a jeho rozhodnutie (rozsudok) nemožno považovať ani za zjavne neodôvodnené ani za arbitrárne, teda také, ktoré by malo za následok porušenie v odvolaní uvedených práv žalobcu, ktoré však ani žalobca bližšie nekonkretizoval, iba z obsahu odvolania (str. 4, č. 1. 88) možno vyvodiť, že mu zrejme išlo o právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia.

Keďže podľa názoru najvyššieho súdu krajský súd o otázkach, ktoré boli dôvodom na podanie žaloby žalobcu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného, nerozhodol svojvoľne ani protizákonne a keďže najvyšší súd nezistil dôvod na zmenu ani zrušenie napadnutého rozsudku považujúc aj jeho odôvodnenie za logické, jasné a zrozumiteľné a nezistil v tomto rozhodnutí žiadny rozpor so zákonom o ochrane pamiatkového fondu, rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP a § 219 ods. 1 OSP potvrdil.»

13. Predmetné rozhodnutie najvyššieho súdu obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov, pričom ústavný súd nezistil, že by jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo

arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

14. Ústavný súd sa z obsahu napadnutého rozsudku presvedčil, že najvyšší súd sa námietkami sťažovateľa zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovateľ v tomto konaní dostal odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu. V tejto súvislosti už ústavný súd uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05). Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého rozhodnutia, ktoré sú dostatočne odôvodnené a majú oporu vo vykonanom dokazovaní.

15. Ústavný súd v závere poznamenáva, že dôvody rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 5 Sžp 17/2011 z 30. apríla 2012 sú zrozumiteľné a dostatočne logické, vychádzajúce zo skutkových okolností prípadu a relevantných právnych noriem. Toto rozhodnutie nevykazuje znaky svojvôle, nevyhodnocuje nové právne závery, konštatuje dostatočne zistený skutkový stav, k čomu najvyšší súd dospel na základe vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ktoré ústavný súd nie je oprávnený ani povinný nahrádzať (podobne aj I. ÚS 21/98, IV. ÚS 110/03). Ústavný súd ešte pripomína, že nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva.

16. Vychádzajúc z uvedeného je ústavný súd toho názoru, že niet žiadnej spojitosti medzi posudzovaným rozhodnutím najvyššieho súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. S prihliadnutím na odôvodnenosť napadnutého rozhodnutia, ako aj s poukazom na to, že obsahom základného práva na súdnu ochranu (ako aj práva na spravodlivé súdne konanie) nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, II. ÚS 229/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

17. Vzhľadom na to, že sťažovateľova sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa už jeho ďalšími návrhmi nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. augusta 2012